

III. ПРИЛОЖЕНИЕ □ КУШЫМТА

III.1. УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ □ ШАРТЛЫ БИЛГЕЛӘМӘЛӘР ҺӘМ КЫСКАРТЫЛМАЛАР

: «двоеточие» – отделяет заглавную часть от примеров	: «ике нокта» – төп өлешне мисаллардан аерып тора
[] «квадратные скобки» – используются для обозначения факультативной части слова, словосочетания и предложения	[] «квадрат жәяләр» – сүзнең, сүз-тезмәнең, жәмләнең факультатив өлешен билгеләү өчен кулланыла
() «круглые скобки» – используются в примерах для включения взаимозаменяемых слов	() «түгәрәк жәяләр» – мисалларга бер-берсен алыштыра ала торган сүзләр кертү өчен кулланыла
< > «угловые скобки» – используются в английской части словаря для указания на специфические формы глаголов	<...> «почмаклы жәяләр» – сүзлекнең инглиз өлешендә фигыльләрнең үзенчәлекле формаларын күрсәтү өчен кулланыла
<...> «многоточие в угловых скобках» – обозначает места сокращения цитируемого текста	<...> «почмаклы жәяләрдәге күпнокталар» – цитата буларак китерелгән текстның кыскартылган өлешен күрсәтә
□ «светлый квадрат» – стоит между названиями разделов на разных языках, а также между русскими и татарскими переводами и пояснениями	□ «ачык төстөгә квадрат» – төрле телләрдәге бүлек атамалары арасына, шулай ук рус һәм татар тәржемәләре һәм аңлатмалары арасына куела
/ «наклонная черта» – ставится между вариантами слов (словосочетаний)	/ «авыш сызык» – сүз (сүзтезмә) вариантлары арасына куела
~ «тильда» – в примерах заменяет заглавное слово	~ «тильда» – мисалларда төп сүзне алыштыра
● «тёмный кружок» – ставится перед номером тематической группы (номерами тематических групп)	● «кара төстөгә түгәрәк» – тематик төркем саны (тематик төркемнәрнең саннары) алдыннан куела
---- «горизонтальная линия» – разделяет нумерованные тематические подгруппы	---- «горизонталь сызык» – саннары куелмаган тематик төркемчәләргә аерып тора
Прямым светлым шрифтом набраны заглавные слова и словосочетания, а также примеры употребления	Туры ачык шрифт белән төп сүзләр һәм сүзтезмәләр, шулай ук кулланылыш мисаллары язылган
<i>Курсивом</i> набраны пометы	<i>Курсив</i> белән тамгалар бирелгән

безл. – безличный □ затланышсыз
берл. – единственное число □ берлек сан
высок. – высокое, в высоком стиле □ югары, югары стильде
ед. – единственное число □ берлек сан
ж. – женский род □ хатын-кыз женесе, мөөннөс
зд. – здесь □ монда
знач. – значение □ мөгъне
книжн. – книжное □ китаптан
м. – мужской род □ ир-ат женесе, мөзэккөр
мн. – множественное число □ күплек сан
неодобр. – неодобрительное □ тискөре
неофици. – неофициальное □ рәсми булмаган
нескл. – несклоняемое □ төрләнми торган
несов. – несовершенный вид □ тәмамланмаган төр
однокр. – однократное □ бер тапкыр
офици. – официальное □ рәсми
полн. – полная (форма) □ тулы (форма)

прил. – прилагательное □ сыйфат
разг. – разговорное □ сөйләм
см. – смотрите □ карагыз
собир. – собирательное □ жыю
сов. – совершенный вид □ тәмамланган төр
сокр. – сокращенно □ кыскартылма
ср. – средний род □ урта женес
сущ. – существительное □ исем
тжк. – также □ шулай ук
ф. – форма □ форма
adj. (adjective) – прилагательное □ сыйфат
adv. (adverb) – наречие □ рәвеш
ç. (çokluk) – множественное число □ күплек сан
n. (noun) – существительное □ исем
pl. (plural) – множественное число □ күплек сан
sing. (singular) – единственное число □ берлек сан
t. (teklik) – единственное число □ берлек сан
top. (topluluk adı) – собирательное существительное □ жыйма исем